

Bijlage: Achtergrondinformatie GR Bereikbaarheid ZKL

Inhoud

1. Wat is de GR Bereikbaarheid?.....	2
2. Beleidskader van de GR: Bereikbaarheidsvisie Zuid-Kennemerland.....	2
3. Wisselwerking met Zuid-Kennemer Agenda	2
4. Organisatie GR.....	3
5. Wat doet de GR?	3
6. P&C cyclus: jaarstukken.....	4
7. Kaders begroting mobiliteitsfonds	5

1. Wat is de GR Bereikbaarheid?

In 2013 is de samenwerking van de vier gemeenten in ZKL op het gebied van bereikbaarheid geformaliseerd met de Gemeenschappelijke regeling Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland (Hierna: GR), De wethouders verkeer en vervoer/mobiliteit van deze vier gemeenten nemen deel aan de 'Stuurgroep GR', die tenminste 2 keer per jaar samenkomt (vastgelegd in de regeling). De GR heeft een mobiliteitsfonds waarin de deelnemers jaarlijks een bijdrage storten naar rato van het aantal inwoners. De GR is opgericht voor onbepaalde tijd, het fonds heeft een afgesproken looptijd van 15 jaar en loopt in 2027 af. Met dit mobiliteitsfonds worden bereikbaarheidsprojecten van de ZKL-gemeenten of derden voorzien van cofinanciering. De basis om toekenningen te doen uit dit mobiliteitsfonds ligt in vastgestelde Bereikbaarheidsvisie Zuid-Kennemerland (2021).

2. Beleidskader van de GR: Bereikbaarheidsvisie Zuid-Kennemerland

De [bereikbaarheidsvisie](#) is door alle raden vastgesteld in december 2021. Deze visie is kaderstellend voor de deelnemers aan de GR, zijnde de vier colleges van B&W. Het raamwerk van de vastgestelde bereikbaarheidsvisie is gebaseerd op vier hoofdpunten die vragen om een goede en slimme organisatie van mobiliteit: woningbouw, klimaat en energie, landschap en recreatie en economie.

In de bereikbaarheidsvisie worden zeven oplossingsrichtingen benoemd. Deze oplossingsrichtingen vormen de kaders waarbinnen bijdragen uit het mobiliteitsfonds kunnen worden gedaan en hebben betrekking op alle modaliteiten. Deze oplossingsrichtingen komen ook terug in de opzet van de jaarstukken (zie [P&C cyclus: jaarstukken](#)).

De zeven oplossingsrichtingen uit de regionale bereikbaarheidsvisie zijn:

1. Versterken netwerk fietspaden;
2. Vergroten OV-Capaciteiten
3. Ontwikkelen OV-knoop Haarlem Nieuw-Zuid
4. Versterken MRA OV-netwerk
5. Faciliteren overstappunten
6. Spreiden pendelstroom
7. Verbeteren doorstroming regio

3. Wisselwerking met Zuid-Kennemer Agenda

In 2021 is de Zuid-Kennemer Agenda vastgesteld, een samenwerkingsagenda tussen de gemeenten Bloemendaal, Heemstede, Zandvoort en Haarlem (specifiek de samenwerking tussen de vier gemeenteraden). Met deze agenda wordt breed ingespeeld op de belangrijkste ontwikkelingen in onze regio, met een focus op vijf pijlers. Bereikbaarheid is een van deze pijlers. Iedere pijler van de Zuid-Kennemer Agenda heeft een eigen portefeuillehoudersoverleg, waarin het betreffende thema voor de regio wordt afgestemd. De overlegstructuur van de GR wordt sinds medio 2022 benut voor deze afstemming. De Zuid-Kennemer Agenda van de vier raden is niet inhoudelijk leidend en

bepalend, maar wel procesmatig waar het de betrokkenheid van de raden aangaat (aansluitend bij het governance-model van Zuid-Kennemerland). Het inhoudelijk kader voor de samenwerking op het thema bereikbaarheid is de vastgestelde Bereikbaarheidsvisie Zuid-Kennemerland.

4. Organisatie GR

De GR bestaat uit een stuurgroep en een ambtelijk kernteam en heeft geen eigen uitvoeringsorganisatie.

Stuurgroep GR

De stuurgroep GR bestaat uit de vier wethouders van de gemeenten Bloemendaal, Haarlem, Heemstede en Zandvoort die mobiliteit in hun portefeuille hebben. De stuurgroep wordt aangevuld met een bestuurssecretaris/regisseur en secretaris, die verantwoordelijk zijn voor de algemene secretariële en administratieve ondersteuning.

Kernteam

De GR heeft ook een ambtelijk kernteam die de besluitvorming van de stuurgroep voorbereidt. Het kernteam bestaat uit vier ambtelijke leden (strategisch beleidsmedewerkers mobiliteit van de vier gemeenten), de bestuurssecretaris en secretaris. Het kernteam komt periodiek bijeen om de voortgang te bespreken van lopende projecten, aanvragen voor cofinanciering te beoordelen, inhoudelijk regionaal af te stemmen op het gebied van bereikbaarheid en mobiliteit en de advisering aan de stuurgroep voor te bereiden. Het kernteam is de 'schakel' tussen de GR, de vier gemeenten zelf en de regio m.b.t. mobiliteit. Daarnaast heeft het kernteam ook een connectie met de uitvoerende afdelingen van de eigen gemeenten waardoor de start en voortgang van de uitvoering kan worden gestimuleerd en gemonitord.

Bijkomende werkzaamheden

De gemeente Haarlem is statutair aangewezen als faciliterende partij voor:

- Beheer van de financiën van de GR;
- Voeren van het secretariaat/managementondersteuning;
- Werkgever voor vaste medewerkers met de rol bestuurssecretaris/regisseur en secretaris.

De GR is geen zelfstandig opdrachtgever en beschikt niet over een eigen uitvoeringsorganisatie. Dat is ook niet noodzakelijk, maar directe sturing is hierdoor niet goed mogelijk. Dat wil zeggen, elke gemeente voert de projecten zelf en onder eigen verantwoordelijkheid uit. Over deze uitvoeringsprojecten wordt verantwoording (inhoudelijk en financieel) afgelegd aan de eigen gemeenteraad.

5. Wat doet de GR?

De snel veranderende opgaven op het gebied van mobiliteit (landelijk en regionaal) én het besef dat de GR niet is ingericht met een zelfstandige uitvoeringsorganisatie, maken het noodzakelijk dat de GR zich duidelijk positioneert. Dit komt tot uiting in onze activiteiten die onlosmakelijk verbonden zijn aan bereikbaarheid en die zich richten op strategische samenwerking met omliggende gemeenten, regio's en de provincie. De GR Bereikbaarheid heeft drie kerntaken/instrumenten:

1. Bestuurlijke samenwerking,
2. Strategie en lobby en
3. Cofinanciering uit ons mobiliteitsfonds.

Bestuurlijke samenwerking

Bestuurlijke samenwerking, binnen Zuid-Kennemerland maar ook met buurgemeenten als Haarlemmermeer en de regio IJmond, kan resulteren in gedragen doelen en resultaten waar gezamenlijk aan gewerkt kan worden. Gedragen doelen zijn een solide basis voor lobbyactiviteiten binnen de metropoolregio en de provincie. Met bestuurlijke samenwerking wordt ook bedoeld dat er gewerkt wordt aan het opstellen van gemeente-overstijgend beleid op het gebied van bereikbaarheid. Thema's waaraan gedacht kan worden zijn bijvoorbeeld een regionale Zero emissie zone, regionaal deelscooterbeleid of de kust van onze regio beter bereikbaar maken op drukke dagen.

Strategie en lobby

In de bereikbaarheidsvisie zijn de ambities van de regio kenbaar gemaakt. In deze ambities wordt het grensoverschrijdend karakter van mobiliteit benadrukt op regionaal niveau maar ook op bovenregionaal en metropolitane schaal. Door de ambities op hogere schaalniveaus kenbaar te maken kan de regio Zuid-Kennemerland zich profileren richting andere overheden om zich strategisch te positioneren. Er speelt op het gebied van regionale mobiliteit al veel. Er bestaat een groot aantal overleg- en samenwerkingsverbanden. Variërend van een informeel portefeuillehouders overleg tot een formeel Provinciaal Verkeer en Vervoer Beraad (PVVB) en verschillende MRA-platforms. Naast deze structurele overleggen zijn de afgelopen jaren verschillende gelegenheids-overleggen ontstaan, in de vorm van samenwerkingsagenda's met Haarlemmermeer en IJmond en de provincie. Bij al deze regionale overleggen is het van belang om als GR Bereikbaarheid te blijven focussen op de ontwikkelperspectieven en oplossingsrichtingen die zijn benoemd in de regionale bereikbaarheidsvisie.

Cofinanciering uit mobiliteitsfonds

Het derde instrument dat onder de kerntaken van de GR valt is cofinanciering van projecten. Hiermee wordt bedoeld dat de GR vanuit het mobiliteitsfonds middelen beschikbaar kan stellen voor projecten die van regionaal belang zijn. Ook hier geldt weer dat het gelieerd moet zijn aan de vastgestelde bereikbaarheidsvisie. Gemeenten kunnen projecten aandragen om in aanmerking te komen voor een financiële bijdrage. Deze aanvragen worden beoordeeld door het kernteam van de GR en voorgelegd ter besluitvorming aan de stuurgroep. De bijdragen worden opgenomen in dit jaarplan inclusief meerjarenbegroting van de GR, die jaarlijks wordt voorgelegd voor instemming aan de vier gemeenteraden.

6. P&C cyclus: jaarstukken

Elk jaar stelt de GR – wettelijk verplicht – een jaarverslag over het afgelopen jaar en een jaarplan + begroting voor het aankomende jaar op. Sinds het jaarplan 2023 wordt het jaarplan opgebouwd langs de lijnen van de regionale bereikbaarheidsvisie. De zeven oplossingsrichtingen geven weer waar de GR een bijdrage aan kan leveren. Deze zijn een afgeleide van de vier modaliteiten zoals die voorheen (vóór 2022) in de jaarplannen stonden.

In het Jaarplan wordt ingegaan op de projecten waar in het komend jaar aan wordt gewerkt en geeft een doorkijk naar de daaropvolgende jaren middels de meerjarenbegroting. Hieronder is de P&C cyclus van de GR schematisch weergegeven.

P&C Cyclus – Wettelijke deadlines jaarstukken GR Bereikbaarheid	
Vóór 8 april	Jaarstukken worden in concept naar de griffies toegezonden voor behandeling door raadsleden.
Tussen 8 april en vóór 1 juli	Behandeling van de concept jaarstukken in de commissies en raden van de vier gemeenten. Raden kunnen zienswijzen geven op de jaarstukken,
Vóór 1 juli	Stuurgroep GR verwerkt zienswijzen raden en stelt de jaarstukken vast.
Vóór 15 juli	Stuurgroep GR verzend definitieve jaarstukken naar de toezichthouder, zijnde Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland.

7. Kaders begroting mobiliteitsfonds

Toelichting begrotingsonderdelen

De uitgaven variëren van jaar tot jaar, afhankelijk van de (meestal meerjarige) doorlooptijd van projecten. Middelen die in een specifiek jaar niet worden besteed, blijven beschikbaar in het spaarfonds. Bij sommige projecten is nog geen bedrag in te vullen, maar als wel een uitgave mag worden verwacht, is er vrije ruimte opgenomen voor nieuwe middelen. Ook kan het zijn dat activiteiten voor een bepaald project niet gepaard gaan met een financiële bijdrage, maar bijvoorbeeld bestaan uit bestuurlijke afstemming of lobby.

Het fonds bestaat, overeenkomstig de afspraken uit de regeling, uit drie delen:

1. *Het projectdeel*; hieruit worden concrete projecten (mede) gefinancierd van de deelnemende gemeenten. Bedragen hieruit zijn netto (zonder btw).
2. *Het werkdeel*; hieruit worden beleidsuitwerkingen, gemeenschappelijke studies en onderzoeken gefinancierd. De jaarlijkse structurele kosten voor dynamisch verkeersmanagement (DVM) worden uit het werkdeel betaald. Evenals de bekostiging van de

interne en externe personele inzet voor de GR (bestuurssecretaris, secretaris en eventuele inhuur) en lobbyactiviteiten. Er vindt achteraf btw correctie plaats.

3. *Het vrij-bestedbare deel.* Per jaar is hier een bedrag van € 50.000 begroot. Binnen dit vrij-bestedbare deel kunnen o.a. (informatieve) bijeenkomsten voor de regio worden bekostigd (bijvoorbeeld zaalhuur), kosten voor ondersteuning (tekst, beeld en proces) en de jaarlijkse extra inspanning voor opstellen van de jaarstukken.